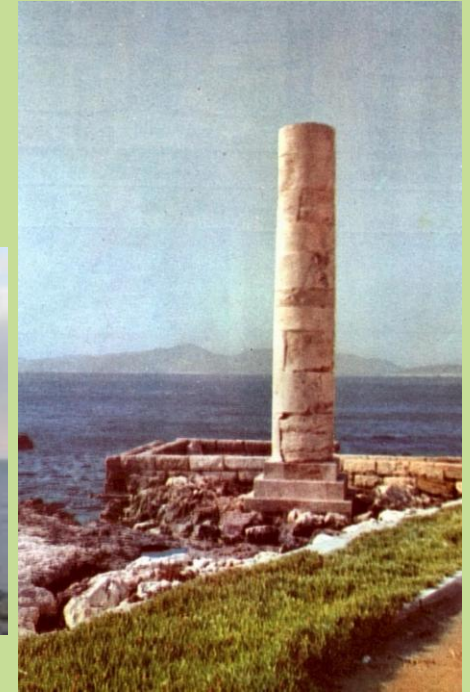

Αρχαία μνημεία: Μια πρόταση αξιοποίησης στα προγράμματα Σχολικών Δραστηριοτήτων

Βασιλική Αρβανιταντώνη
Υπεύθυνη Πολιτιστικών Θεμάτων Π.Ε. Πειραιά

Γιώργος Βούλγαρης
Υπεύθυνος Περιβαλλοντικής Εκπ/σης Π.Ε. Πειραιά

Πολιτιστική προσέγγιση

Συχνά οι πολίτες στις τοπικές κοινωνίες αγνοούν τα μνημεία που υπάρχουν στην περιοχή τους. Η υλοποίηση ενός πολιτιστικού προγράμματος γίνεται η αφορμή ώστε οι μαθητές και οι κάτοικοι να ευαισθητοποιηθούν και να γνωρίσουν την πολιτιστική κληρονομιά του τόπου τους.

Γενικός στόχος: Γνωριμία με το μνημείο της περιοχής τους. ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΤΟΧΟΙ:

- Να ευαισθητοποιηθούν όσον αφορά στην πολιτιστική κληρονομιά του τόπου τους και στη διατήρηση των αρχαίων μνημείων.
- Να μάθουν να συλλέγουν πληροφορίες και να τις επεξεργάζονται (εικόνες, στοιχεία και δεδομένα) προκειμένου να προσεγγίσουν ένα μνημείο.
- Να αναπτύξουν ατομικές δεξιότητες και να καλλιεργήσουν την παρατηρητικότητα, τη μνήμη και τη φαντασία τους.
- Να δημιουργηθεί κλίμα συνεργασίας και ομαδικότητας.
- Να εκφραστούν δημιουργικά και να ψυχαγωγηθούν

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

- Συζήτηση για τη γειτονιά τους και αν έχουν παρατηρήσει ποια μνημεία υπάρχουν σ' αυτή. Συζήτηση γνώσεων και εμπειριών σχετικά με το μνημείο. Ενθαρρύνετε τους μαθητές που έχουν επισκεφθεί το χώρο τουλάχιστον μία φορά να μοιραστούν τις εντυπώσεις τους με όλη την τάξη. Τι είδαν; Τι τους έκανε εντύπωση; Πώς πιστεύουν ότι θα ήταν η περιοχή στα αρχαία χρόνια; Τι σκέφτονται για την τωρινή κατάσταση των μνημείων;
- Επιλογή θέματος - υποθεμάτων - δραστηριοτήτων μέσα από τη συζήτηση και την ανταλλαγή απόψεων

- Χωρισμός σε ομάδες και ορισμός των δραστηριοτήτων που θα ασχοληθεί η κάθε μία (βιβλιογραφική έρευνα, αρχιτεκτονική μνημείου, φωτογραφικό υλικό, κ.ά.).
- Έρευνα, συγκέντρωση υλικού από: βιβλιοθήκες, πολιτιστικούς φορείς, διαδίκτυο, τύπο, κείμενα από τα σχολικά βιβλία.
- Επισκέψεις στο μνημείο, αναζήτηση πληροφοριών από αγγειογραφίες και άλλα αρχαιολογικά ευρήματα.

- Συζήτηση για τις αλλαγές που υπέστη το μνημείο και η περιοχή στο πέρασμα των χρόνων (και σύγκρισή του με το σημερινό): εποχή, φυσικό περιβάλλον, χρήση προηγούμενων ετών του μνημείου κ.ά.
- Καλέστε τους μαθητές σας να φανταστούν το χώρο κατά την αρχαία εποχή και να αντιπαραβάλουν τη μορφή του με τη σημερινή.

1874 Α. Α. Αρχαιολογία 1897.

- Οι μαθητές μπορούν να ζωγραφίσουν, να σκιτσάρουν ή να τραβήξουν φωτογραφίες του μνημείου και της περιοχής που θα τις επεξεργαστούν όταν γυρίσουν στο σχολείο.
- Μετά την επίσκεψή τους στο χώρο συζητήστε με τους μαθητές σας τι τους εντυπωσίασε περισσότερο στο χώρο του μνημείου και αφιερώστε λίγο χρόνο για κάποια δραστηριότητα που θα έχει ως στόχο την ψυχαγωγία, την εμπάθυνση και την εμπέδωση σε όλα όσα είδαν και άκουσαν.

Ζητήστε από τα παιδιά:

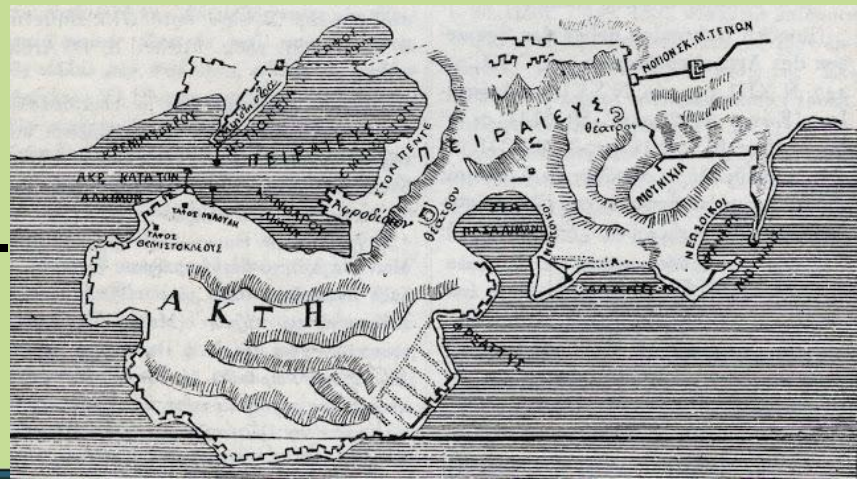
- Να κάνουν έρευνα με ερωτήσεις στους περαστικούς α γνωρίζουν και τι γνωρίζουν για το μνημείο.
- Να επισκεφτούν το Δήμαρχο ή να παραδώσουν ένα γράμμα στις τοπικές αρχές για να φροντίσουν το χώρο του μνημείου αν δεν είναι καθαρός και περιποιημένος.
- Να γράψουν δικές τους ιστορίες σχετικές με το χώρο.
- Να δραματοποιήσουν κάποιες από τις ιστορίες που θα έχουν γράψει
- Να αναπτύξουν ένα θέμα υποδυόμενοι ρόλους προσώπων της αρχαιότητας, όπως π.χ του πολίτη, του αρχιτέκτονα, του γλύπτη ή της σύγχρονης εποχής, όπως του αρχαιολόγου, του συντηρητή, του δημοσιογράφου κ.ά

Ζητήστε από τα παιδιά να παρουσιάσουν εικαστικά κάτι που τους εντυπωσίασε ή κάτι συγκεκριμένο, όπως:

- Να εικονογραφήσουν με ζωγραφιές ή κόμικς κάποιες από τις ιστορίες που έχουν γράψει
- Να κατασκευάσουν τη μακέτα του μνημείου με διάφορα υλικά χειροτεχνίας (χαρτόνια όλων των ειδών, φελιζόλ, ξυλάκια, πλαστελίνες, γύψο) κ.α.
- Να φτιάξουν κάρτες με ζωγραφική, φωτογραφίες που έχουν τραβήξει, κολλάζ κ.λ.π. με θέμα την περιοχή και τα μνημεία
- Να δημιουργήσουν μία δική τους σύνθεση με φωτογραφικό κολλάζ

- Να φτιάξουν ένα λεύκωμα ή να κάνουν μία έκθεση φωτογραφίας στην τάξη με φωτογραφίες που οι ίδιοι τράβηξαν κατά την επίσκεψη και να τις υπομνηματίσουν.
- Να φτιάξουν προβολές παρουσίασης των θεμάτων τους (ppt)
- Να δημιουργήσουν μικρές ταινίες
- Να δημιουργήσουν το δικό τους blog για το μνημείο
- Να δημιουργήσουν έντυπο/ημερολόγιο/cd-rom με το υλικό του προγράμματος.
- Να κάνουν μία Έκθεση με το υλικό του προγράμματος.

Διαδικασία αξιολόγησης: Συζήτηση ανά τακτά χρονικά διαστήματα των ομάδων μεταξύ τους αλλά και με το συντονιστή εκπαιδευτικό για την εξέλιξη του προγράμματος. Παρουσίαση του προγράμματος στην τάξη, στο σχολείο και στους γονείς.

Επιδιωκόμενα αποτελέσματα μετά την ολοκλήρωση: Επιπλέον γνώσεις για τη γειτονιά τους (ιστορία, ιστορικά μνημεία, πρόσωπα κ.ά), ανάπτυξη συνεργασίας, υπευθυνότητας και φιλικών σχέσεων.

ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ

ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ και ΠΑΛΙΑ ΚΤΙΡΙΑ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ

«ΜΕ ΤΟΝ ΛΕΟΝΤΑ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ» Εκπαιδευτικός σάκος του Αρχαιολογικού Μουσείου Πειραιά

«Αρχαίο Θέατρο Ζέας» Μια εκπαιδευτική πολιτιστική προσέγγιση

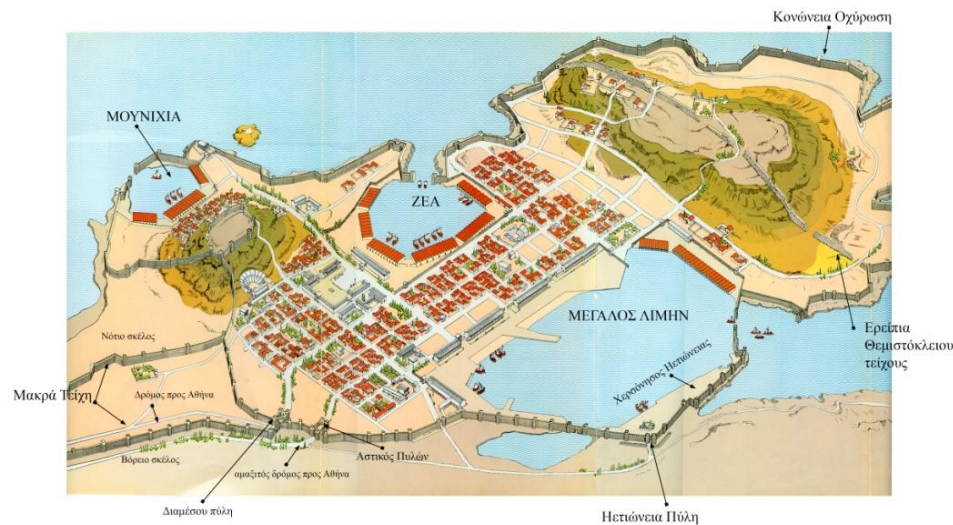
ΠΕΙΡΑΙΑΣ – Αρχείο ντοκιμαντέρ της Ε.Ρ.Τ.

ΠΕΙΡΑΙΑΣ από τη Βικιπαίδεια – PIRAEUS from Wikipedia

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Η καλλιέργεια πολιτιστικής/περιβαλλοντικής συνείδησης και για τα μνημεία επιτυγχάνεται κυρίως με την βιωματική επαφή και δραστηριοποίηση των μαθητών με σκοπό την ανάδειξη του ενδιαφέροντος για το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

Αναπαράσταση αρχαίου Πειραιά 4ος αι. π.Χ.

Οι αρχαιολογικοί χώροι προσφέρονται για Π.Ε. επειδή:

- ✓ Είναι συνήθως οργανωμένοι και προστατευόμενοι χώροι
- ✓ Υπάρχει πληροφοριακό υλικό (σήμανση)
- ✓ Αποτελούν χαρακτηριστικά παραδείγματα αλληλεπίδρασης του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος για μεγάλο χρονικό διάστημα
- ✓ Προσφέρουν τη δυνατότητα της βιωματικής εμπειρίας

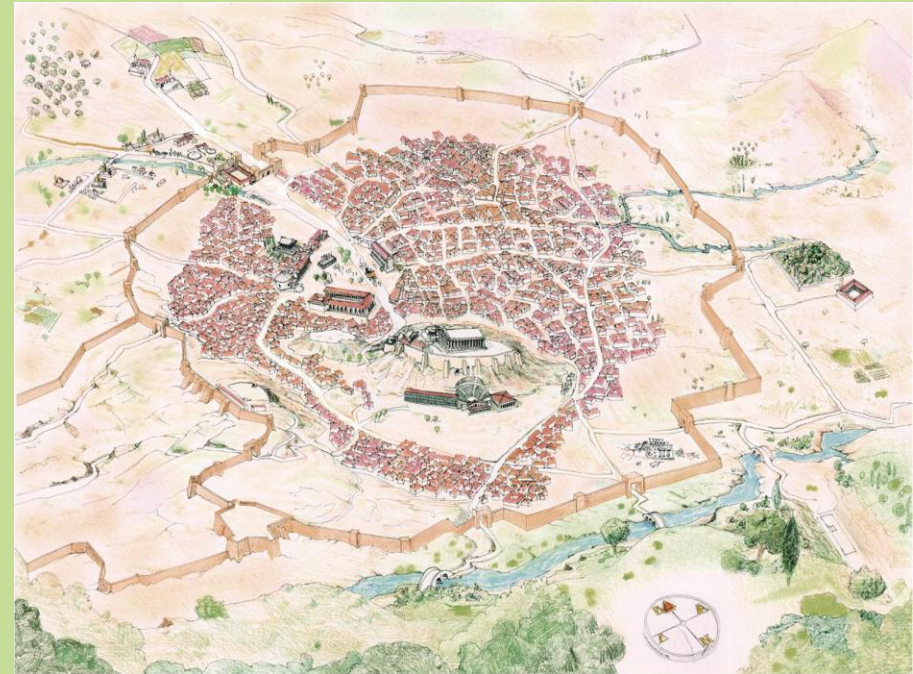
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

- ✓ Χωροθέτηση (προσανατολισμός/ γεωμορφολογικά στοιχεία/βιοκλιματικές συνθήκες)
- ✓ Η παρουσία βιοποικιλότητας (ορατή ή ίχνη της)
- ✓ Διαχείριση αρχαιολογικών χώρων (προστασία/ ανάδειξη/ επισκεψιμότητα)

ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

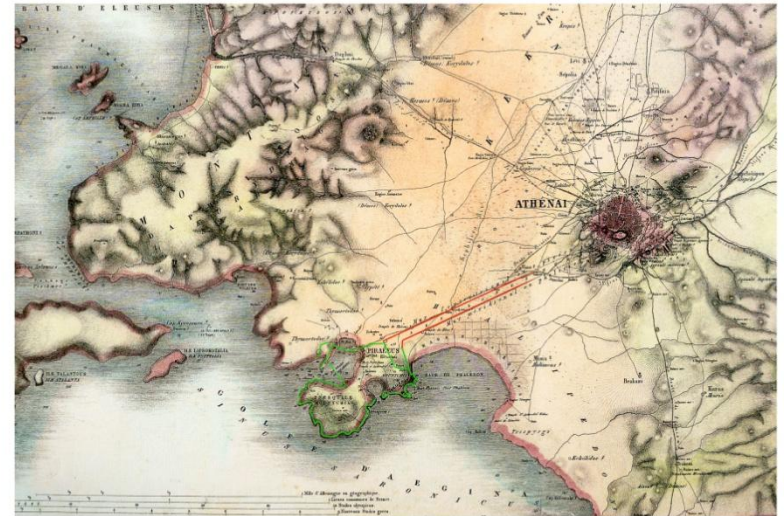
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- ✓ Θέση του μνημείου
- ✓ Είδος μνημείου
- ✓ Υλικά κατασκευής και προέλευσής τους
- ✓ Χρήση του μνημείου

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΝΗΜΕΙΟΥ

- ✓ Σημερινή εικόνα του μνημείου, ,
- ✓ Ανθρώπινες παρεμβάσεις,
- ✓ Αλλαγή χρήσης ...

ΑΙΤΙΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

- ✓ Εγκατάλειψη
- ✓ Αδιαφορία υπηρεσιών
- ✓ Οικοπεδοποίηση
- ✓ Ατμοσφαιρική ρύπανση
- ✓ Άγνοια και αδιαφορία των κατοίκων

Η υλοποίηση δραστηριοτήτων σε οργανωμένους και μη αρχαιολογικούς χώρους χρειάζεται προσοχή.

Για παράδειγμα προσέχουμε πώς μετακινούμαστε γιατί υπάρχει ο κίνδυνος τραυματισμού και καταστροφής αρχαιολογικού υλικού.

Χρήσιμο είναι να έχει προηγηθεί συζήτηση για το πώς πρέπει να συμπεριφέρεται η ομάδα σε ένα τέτοιο χώρο.

Σας ευχαριστούμε!